

مصرف خودسرانه آنتی‌بیوتیک‌ها

بسیاری از مردم با اندک سرماخوردگی، سردرد و یا گلودرد به سراغ داروهای موجود در منزل می‌روند و خوددرمانی می‌کنند. در واقع مصرف بی‌رویه دارو از مشکلات اساسی حوزه سلامت در بسیاری از کشورهای جهان و از جمله در کشور ماست. مصرف آنتی‌بیوتیک نیز از همین نوع است که در کشور ما به مرز هشدار رسیده است. در کشور ما در ۴۹ درصد نسخه‌های دارویی، آنتی‌بیوتیک تجویز می‌شود که باید با اطلاع‌رسانی و آگاهی‌سازی به مردم و پزشکان این آمار کاهش پیدا کند. شعار روز جهانی بهداشت در سال جاری (مقاومت به داروهای ضد میکروبی یک تهدید جهانی) انتخاب شده است. مصرف بی‌رویه آنتی‌بیوتیک‌ها به ۳ شکل اتفاق می‌افتد، گاه در بیمارستان‌ها بیش از حد مجاز آنتی‌بیوتیک تجویز می‌شود. گاه پزشکان در مطب‌های خصوصی بدون دلیل آنتی‌بیوتیک تجویز می‌کنند و گاه افراد

به خوددرمانی با آنتی‌بیوتیک‌ها می‌پردازند و دوره درمانی خود را کامل نمی‌کنند که تمام این موارد به افزایش مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها منجر می‌شود.

برخی از آنتی‌بیوتیک‌ها عوارض جدی برای سلامت فرد ایجاد می‌کنند. به عنوان مثال مصرف جنتامایسین ممکن است به کلیه افراد آسیب برساند.

در کشور ما مانند بسیاری دیگر از کشورهای، آنتی‌بیوتیک جزء داروهای پرمصرف است. مقاومت دارویی ناشی از مصرف نابجای این داروها، باعث می‌شود در بیمارستانها و بخش‌های درمانی، آنتی‌بیوتیک‌های متفاوتی را برای بیمار تجویز کنیم که باعث افزایش طول درمان می‌شود و هزینه‌ها را افزایش می‌دهد. به عنوان مثال مصرف بی‌رویه آموکسی سیلین در کشور ما باعث مقاومت به این دسته از داروها شده است.

تمام گروه‌های سنی در معرض خطر مقاومت نسبت به داروهای ضد میکروبی قرار دارند اما کسانی که دیابت

دارند یا در خطر ابتلا به عفونت هستند، بیماری قلبی دارند یا به دیگر بیماری‌های مزمن مبتلا هستند در معرض خطر نوعی مقاومت قرار دارند که در افراد سالم احتمال بروز آن کمتر است.

همچنین کسانی که سیستم ایمنی ضعیفی دارند و نسبت به داروها مقاومت پیدا می‌کنند در معرض عفونت منتشر شده قرار می‌گیرند و سلامت جسمی‌شان به شدت به خطر می‌افتد.

همچنین مطالعات نشان داده است که مصرف طولانی مدت و زیاد آنتی‌بیوتیک‌ها خطر ابتلا به سرطان را افزایش می‌دهد. بررسی‌های انجام شده شش ساله بر روی بیش از ۳ میلیون نفر در محدوده سنی ۳۰ تا ۷۹ سال که هیچگونه سابقه‌ای از سرطان در خانواده نداشته‌اند در مناطق گوناگون جهان مؤید این امر است. در این مدت تعداد ۱۳۴ هزار نفر از این افراد که به میزان مکرر و زیاد از آنتی‌بیوتیک‌ها استفاده می‌کردند دچار انواع سرطان‌ها شده‌اند.

از این گروه افرادی که بسیار کم از آنتی‌بیوتیک‌ها استفاده کرده بودند دچار سرطان نشدند اما گروه‌هایی

بسم تعالی

عنوان:

مصرف خودسرانه

آنتی بیوتیک ها

تهیه و تنظیم:

زهرا تاننده

دقترپرستاری

دانشکده دندانپزشکی

فروردین ۱۳۹۰

منابع:

۱. سایت پزشکان ایران، هشدار پزشکی در مصرف خودسرانه آنتی بیوتیک ها، 2011
۲. سایت امدادگران ایران، عوارض مصرف بی رویه آنتی بیوتیک ها، 2011

که به طور منظم سالیانه حداقل ۵ دوره یا بیشتر از آنتی بیوتیک ها استفاده کرده بودند تا ۲۷ درصد بیشتر در معرض ابتلا به سرطان قرار گرفتند. در میان سرطانها نیز سرطان ریه، سینه، پروستات و روده بزرگ و نهایتاً غده لنفاوی مشاهده شده است. متخصصان توصیه می کنند که افراد در فصل سرما با مشاهده هر گونه علائم سرماخوردگی یا آنفلوآنزا به طور خودسرانه از آنتی بیوتیک استفاده نکنند.